

denne Kirkesynd, idet man sagde: Hvad skal den tjene til, naar Kirkeierne dog skulle udvide Kirkerne, saa maa det dog indrømmes, at naar man lader dette Sidste staae hen ved at udslutte den Paragraph, hvorved det paalagdes Kirkeieren at udvide Kirken, maa man søge at faae et Sted, hvorfra Midlerne til en Udvidelse kunne tilveiebringes; thi jeg kan dog ikke antage, at det skulde være det ærede Things Mening, at der ikke skal være Plads til Kirkegængerne. Stem Altsidet ud, stem alle de Forbringere ud, der kunne gjøres til en Kirke; men Tag over Hovedet og de nøgne Bægge maae De dog lade blive staaende; jeg kan dog ikke antage, at man ogsaa vil stemme Pladsen ud. Det er imidlertid paa en Maade sleet; men her er nu et Forslag, hvor de forskjellige Meninger kunne mødes, hvorved man siger, at hvad enten det er en Pligt for Kirkeieren eller ikke, saa er Murenes Udvidelse dog under alle Omstændigheder et Foretagende, der vil koste saamange Penge, at det er ønskeligt, at alle Kirkeierne i Forening hjælpe til at trække det Læs. Det er det, der er tilstøttet ved den nye Paragraph, som jeg derfor paa det Bedste maa have anbefalet til Landstingets Velvilje.

Stuel: Det er jo, som den høitærede Minister siger, ingen Tvivl underkastet, at Kirkerne maae udvides, naar de ere for smaa til at rumme Sognets Kirkegænger; men selv for det Tilfælde, at den ærede Ministers Forventning om, at Befolkningen ved Udvidelsen skulde paalægges Kirkeieren, ikke gaaer i Opfyldelse, og man ikke faaer oprettet en Kirkesynd, vil der nok findes Midler til at bestride Omkostningerne, aldenstund det i Grundloven hedder, at Folkekirken understøttes af Staten. I den nye Paragraph efter § 35 er der foreslaaet

den lille Forandring, at Afgifterne skulle tages af Nettoindtægten istedetfor af Bruttoindtægten. Denne Forandring er for mig ikke nogen væsentlig Forandring. Det er i det Hele taget ikke Afgiftens Størrelse, der har vaakt min Betænkelse mod, hvad der er foreslaaet, men det Princip, som ligger deri, og Principet er det samme, hvad enten Afgiften er nogle Nøgder større eller mindre. Jeg har ved en tidligere Forhandling udtalt mine Grunde, hvorfor jeg ikke kan stemme for en saadan Beskatning. Jeg skal derfor her slette mig i al Korthed. Jeg mener, i Lighed med, hvad der er udtalt i Udvalgets Betænkning, at naar Kirkeieren bærer sine Skatter i Lighed med andre Statsborgere, bør han ikke særskilt beskattes, og naar han opfylder de Forpligtelser, der efter hans Skjøn ere paalagte ham til at vedligeholde Kirken, maa der være Betænkelse ved at paalægge ham en Forpligtelse til ogsaa at vedligeholde andre Kirker. Min væsentligste Indvending er dog den, at jeg troer, at det er et meget farligt Princip, man her vil indføre gennem en ny Beskatningsmaade. Jeg skal isørigt ogsaa henstille, om det ærede Thing her i det Hele ved sin Afstemning vil gaae ind paa at lægge Grunden til en særskilt Kirkesynd, thi det er dog egentligt det, der ligger bagved. Jeg troer, at der ligger noget Mere i denne Sag end en Form, hvorunder man vil komme en Kirkeier tilhjulps. Jeg er bange for, at dette vil ikke skee meget hyppigt, men der ligger, som sagt, noget Mere deri. Jeg troer, at en heel Deel af den Interesse, som denne Sag har for den ærede Minister, ligger deri, at man der ved faaer grundlagt en særlig Kirkeformue. Det er derpaa jeg vil tillade mig at henlede det ærede Things Opmærksomhed.